

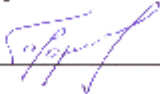
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної
економіки та туризму

Протокол № 1 від "22.08." 2019 р.

Зав. кафедри

Г.О.Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS **5**

Розробник: Богатирьова Г.А.
доцент кафедри туризму
та країнознавства, к.п.н., доцент

2019 - 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів напряму підготовки 242 «Туризм»
Семестр (осінній / весняний)	Осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, годин	8
Практичні / семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	104
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль: формування знань і навичок аналізу потенціалу туристичних ресурсів світу спеціалізованих напрямів відпочинку та їх ефективного функціонування.

Завдання: вивчити теоретичні основи формування та функціонування спеціалізованих туристичних комплексів, як складових господарського комплексу; з'ясувати рівні, структуру та фактори формування спеціалізованих туристичних потреб; проаналізувати поняття, склад та структуру спеціалізованого туристично-ресурсного потенціалу; вивчити теоретичні основи, основні схеми та характеристики туристичних районів світу та України, в яких отримали розвиток напрямки спеціалізованого туризму.

Предмет: вивчення процесів формування та розвитку спеціалізованих напрямів туристичної галузі, що забезпечують реалізацію різноманітних туристичних потреб населення, сприяють оздоровленню нації, підвищенні працездатності, розвитку фізичних і духовних якостей членів суспільства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Основи спеціалізованого туризму

Тема 2. Спеціальні види туризму рекреаційно-оздоровчого характеру

Тема 3. Спеціальні види туризму пізнавального характеру

Тема 4. Подієві види туризму

Тема 5. Спеціалізовані види туризму паломницько-релігійного характеру

Тема 6. Освітньо-бізнесові види спеціалізованого туризму

Тема 7. Анімаційні види спеціалізованого туризму

Тема 8. Види спеціалізованого туризму на території України

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі:				
		лекц.	пр./сем.	лаб.	інд.	срс
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи спеціалізованого туризму. Види туризму рекреаційного і культурно-пізнавального характеру.						
Тема 1. Основи спеціалізованого туризму	15	2				13
Тема 2. Спеціальні види туризму рекреаційно-оздоровчого характеру	15		2			13
Тема 3. Спеціальні види туризму пізнавального характеру	17	2	2			13
Тема 4. Подієві види туризму	13					13
Разом за змістовим модулем 1	60	4	4			52
Змістовий модуль 2. Види спеціалізованого туризму релігійного, ділового, анімаційного характеру.						
Тема 5. Спеціалізовані види туризму паломницько-релігійного характеру	13					13
Тема 6. Освітньо-бізнесові види спеціалізованого туризму	17	2	2			13
Тема 7. Анімаційні види спеціалізованого туризму	17	2	2			13
Тема 8. Види спеціалізованого туризму на території України	13					13
Разом за змістовим модулем 2	60	4	4			52
Усього годин	120	8	8	-	-	104

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінар запитань і відповідей Тема 1. Спеціальні види туризму рекреаційно-оздоровчого характеру	2
2	Семінар-дискусія Тема 2. Спеціальні види туризму пізнавального характеру	2
3	Семінар-розгорнута бесіда Тема 3. Освітньо-бізнесові види спеціалізованого туризму	2
4	Семінар – обговорення проблемних питань Тема 4. Анімаційні види спеціалізованого туризму	2

5. Індивідуальні завдання

1. Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 4 «Подієві види туризму» другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни (стр.).

2. Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 6 «Освітньо-бізнесові види спеціалізованого туризму» другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни (стр.).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
<p>Змістовий модуль</p> <p>1. Основи спеціалізованого туризму. Види туризму рекреаційного і культурно-пізнавального характеру</p>	<p>52</p>	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: Предмет курсу. Завдання курсу, характеристика терміну «Спеціалізований туризм», відмінність спеціалізованого туризму від масового, інфраструктура цільового туризму, географія спеціалізованого туризму, залежність процесу організації спеціалізованого туру від зовнішніх чинників: соціально-економічного, політичного, культурного, екологічного, види послуг у системі спеціалізованого туризму.</p> <p>Поняття потреби людини, види потреб, фізіологічні потреби, духовні потреби, екологічні потреби, комунікативні потреби, потреби у зміні оточуючого середовища, потреби у творчій самореалізації, потреби в розвагах, хобі-потреби, адреналінові потреби.</p> <p>Природні та культурні комплекси як елементи рекреаційної системи, характеристика природних і культурних комплексів: фізіологічна та психологічна комфортність, надійність, атрактивність, функціональна відповідність потребам та умовам рекреаційної діяльності.</p> <p>Роль обслуговуючого персоналу в рекреаційній системі. Органи управління рекреаційною системою. Рекреаційна система світу і України.</p> <p>Особливості організації культурно-пізнавальної подорожі, поняття культурно-пізнавального туру, туроперейтинг у культурно-пізнавальному туризмі.</p> <p>Центри культурно-пізнавального туризму в світі і в Україні, європейські центри культурно-пізнавального туризму, африканські центри культурно-пізнавального туризму, американські центри культурно-пізнавального туризму, українські центри культурно-пізнавального</p>	<p>Тестування</p>

		туризму. Джерела: [1-6, 9]. 2. Самотестування	
Змістовий модуль 2. Види спеціалізованого туризму релігійного, ділового, анімаційного характеру.	52	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для вивчення питань: Поняття релігійного туризму, місце релігійного туризму в системі туристичної діяльності, мотивація вибору релігійного туризму, релігія як основа релігійного туризму, сутність та типи релігій, різновиди релігійного туризму, паломницький туризм, релігійний туризм екскурсійно-пізнавальної спрямованості, форми, типи та категорії релігійного туризму.</p> <p>релігійний туризм у християнстві, православні об'єкти в Україні, католицькі об'єкти в Україні.</p> <p>Центри християнства в світі. Поняття ділового туризму, місце ділового туризму в загальній класифікації видів туризму, мотивація вибору ділового туризму, сегмент споживчого ринку ділового туризму, ресурсна база ділового туризму.</p> <p>Особливості організації подорожі з діловою метою, транспортне забезпечення подорожі, розміщення, харчування, культурно-розважальна програма для ділових туристів.</p> <p>Поняття розважального туризму, сегмент споживчого ринку розважального туризму, ресурсна база, вакаційні зони як центри розважального туризму, парки атракціонів, тематичні парки розваг, парки Діснея.</p> <p>Азартна гра як ресурс розважально-ігрового туризму, мотивація вибору азартної гри як виду розваг, особливості організації обслуговування туристів, режим доби, розміщення, харчування, основні центри азартної гри в світі.</p> <p>Поняття хобі-туризму, хобі як мотивація до подорожі, різновиди хобі-турів, гра як хобі, гольф-клуби, тенісні клуби, бридж-клуби, засіб пересування як хобі, автотуризм, велотуризм, яхтинг, кінний туризм, колекціонування як хобі, клуби колекціонерів, аукціони як</p>	Тестування, виконання індивідуального завдання

		<p>події хобі-туризму. Особливості організації екстремального і природного туризму.</p> <p>Джерела: [1-4, 13] 2. Самотестування 3. Підготовка індивідуального завдання</p>	
--	--	--	--

7. Результати навчання

1	Знання історії розвитку спеціалізованих напрямків туристичної галузі в міжнародному просторі та в умовах вітчизняного розвитку суспільства;
2	Знання світових та регіональних систем і комплексів туристичної спеціалізації, в яких отримали розвиток напрямки спеціалізованого туризму;
3	Знання структуру напрямів спеціалізованого туризму світу;
4	Знання різновиди спеціалізованого туризму світу й України та особливості їх функціонування;
5	Знання основних показників, що характеризують тенденції розвитку світового ринку спеціалізованих туристичних послуг;
6	Знання особливостей функціонування світового культурного, політичного та соціального середовища країн світу;
7	Уміння характеризувати потенціал регіону (окремо взятої території, локальної ділянки) за наявністю розвитку спеціалізованих напрямів туристичної галузі, з подальшим виявлення найбільш цікавих туристичних об'єктів;
8	Уміння аналізувати різноманітний туристичний потенціал певного регіону (території, місцевості, туристичної ділянки), згідно з найбільш привабливими для даного регіону напрямками;
9	Уміння визначати найбільш перспективний напрямок подальшого розвитку туристичної галузі, спираючись на природні та природоохоронні об'єкти, особливості клімату, мінералізації водних ресурсів тощо;
10	Уміння характеризувати туристичні системи світу за їх придатністю до створення ідеальних умов для розвитку різноманітних видів спеціалізованого туризму;
11	Уміння оцінювати потенціал природоохоронної діяльності у туристичних комплексах;
12	Здатність орієнтуватись в галузевій туристичній структурі країн світу;
13	Здатність втілювати набуті практичні навички у повсякденному житті;
14	Здатність використовувати набуті базові знання про структуру, функціонування, особливості різноманітних напрямів спеціалізованого туризму в світі;
15	Здатність розуміння соціальної відповідальності туристичного підприємства

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Бабкин А.В. Специальные виды туризма / А.В. Бабкин –Ротов на Дону: Феникс, 2008.- 252с.
2. Бочелюк С.А. Дозвіллезнавство // С.А.Бочелюк : Підручник.: Кондор, 2005. – 408 с.
3. Квартальнов В.А. Туризм / В. А. Квартальнов. – М. Фінанси і Статистика. 2002, - 320с.
4. Масляк П.О. Рекреаційна географія /П.О. Масляк. -К.: Знання, 2008. - 343 с.
5. Любіцева О.О. ринок туристичних послуг як об'єкт організації туризму / О.О. Любіцева Українська географія. – 2003р. №2.

6. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємства / П.Р. Пуцентейло. – навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344с.

Допоміжна

7. Байлик С.І., Кравець О.М. Організація анімаційних послуг в туризмі // С.І. Байлик : Навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 197с.
8. Бочелюк С.А. Дозвіллезнавство // С.А.Бочелюк : Підручник.: Кондор, 2005. – 408 с.
9. Гаранин Н. И., Булыгина И. И. Менеджмент туристской и гостиничной анимации / Н.И. Гаранин - М.: Советский спорт, 2009. — 436 с.
10. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма. — М.: Финансы и статистика, 2008. - 368 с.
11. Євдокименко В. Регіональна політика розвитку туризму. — Чернівці: Прут, 1996. - 288 с.
12. Кифяк В. Сфера рекреації та туризму як складова регіональної економічної системи. // Формування ринкових відносин в Україні. - 2006. -№ 11. - с. 1-119
13. Татаринцева А.С. Концептуальні підходи до формування державної політики планування й регулювання партнерських відносин у сфері туризму / А.С.Татаринцева// Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво.- 2009.- № 2.- С. 204-208.
14. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах // І.В. Петрова. : Підручник.: Кондор, 2005. – 408 с.
15. Устименко Л. М. Історія туризму: Навчальний посібник. / Л. М., Устименко І.Ю. Афанасьєв – К., Альтер-прес, 2005. – 320с.
16. Старовойтенко В. Принципи систематизації видів туризму. Економіка України./ В. Старовойтенко– 2002. - №5. – С. 48-53
17. Туристичний словник Олександра Бейдика // Міжнародний туризм. – 1999р. - №1. С.62-63.

Інформаційні ресурси

18. <http://www.world-tourism.org> – інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації, який також містить інформацію національних туристичних адміністрацій країн, що входять до ЮНВТО, статистичні дані.
19. <http://www.travel.com.ua> – Всеукраїнський Союз асоціацій, підприємств та організацій туристичної сфери «УкрСоюзТур».
20. <http://www.greentour.com.ua> – спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму.
21. <http://www.utis.com.ua> – українська інформаційна система.

22. <http://www.tour-spravka.kiev.ua> – довідка по туризму.
23. <http://www.visas.com.ua> – новини зі світу туризму.

Зав. кафедри

Г.О. Горіна

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Основи спеціалізованого туризму. Види туризму рекреаційного і культурно-пізнавального характеру	3	Жовтень 2018 року	4	Жовтень 2018 року	68	Грудень 2018 року	14.11.2018 р.
2	Змістовий модуль 2. . Види спеціалізованого туризму релігійного, ділового, анімаційного характеру.	3		4		68		Січень 2019 року
3	Індивідуальне завдання							09.01.2019 р.